กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

DDC WATCH
จับตาโรคและภัยสุขภาพ

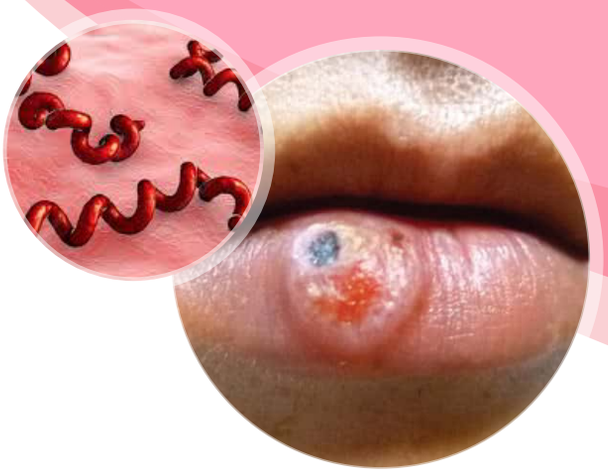

ซิฟิลิส
โรคร้ายกลับมาระบาด

รายงานสถานการณ์โรคซิฟิลิส*

อัตราป่วย**เพิ่มสูงขึ้น 5 เท่า** ใน 10 ปีที่ผ่านมา

ปี พ.ศ. 2553	ปี พ.ศ. 2563
2.16 ต่อประชากรแสนคน	11.51 ต่อประชากรแสนคน

โรคซิฟิลิสแต่กำเนิด (อายุต่ำกว่า 2 ปี)

จำนวนผู้ป่วย**เพิ่มสูงขึ้น 3.3 เท่า** ใน 5 ปีที่ผ่านมา

ปี พ.ศ. 2557	ปี พ.ศ. 2563
84 ราย	276 ราย

จำนวนผู้ป่วย รายจังหวัด

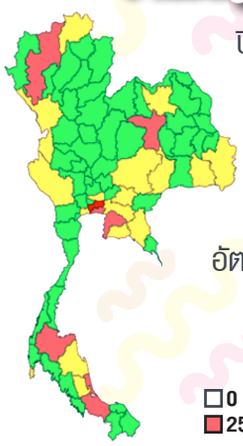

ปี พ.ศ. 2561 → **7,629** ราย
ชาวไทย → **6,625** ราย
ต่างชาติ → **1,004** ราย

อัตราป่วย ชาย **3** คน : หญิง **2** คน

0 | 1-100 ราย | 101-250 ราย | 251-500 ราย | 501-1000 ราย | >1000 ราย

- **การติดต่อของโรคซิฟิลิส** ผ่านการมีเพศสัมพันธ์ และสัมผัสบริเวณรอยโรค (หรือแผลซิฟิลิส) การจูบหรือสัมผัสแผลบริเวณหน้าอก แผลในปาก อวัยวะเพศหรือจากมารดาสู่บุตรผ่านทางรก ฯลฯ
- ส่วนใหญ่กลุ่มที่ติดโรคนี้มากที่สุด คือ **กลุ่มนักเรียน และวัยรุ่น**
- หากไม่ได้รับการรักษา ซิฟิลิสสามารถ**ส่งผลต่อหัวใจและสมอง เป็นอันตรายต่อชีวิตได้** และมีผลเพิ่มความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอชไอวี (HIV) ได้อีกด้วย
- **สามารถขอรับการตรวจ**ได้ที่โรงพยาบาลหรือคลินิกชุมชนที่รับตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- **เด็กแรกเกิดป่วยด้วยโรคซิฟิลิสสูงขึ้น** เหตุติดเชื้อจากมารดาไม่ได้รับฝากครรภ์ หรือฝากครรภ์แต่ไม่ติดตามผลเลือด
- เป้าหมายเพื่อควบคุม**อัตราการเกิดโรคซิฟิลิสแต่กำเนิดให้ไม่เกิน 0.05 ต่อเด็กเกิดมีชีพ 1 พันราย ภายในปี พ.ศ. 2563** หรือเหลือน้อยกว่า 50 ราย

"ซิฟิลิส รักษาหาย รักษาได้ เพียงตรวจเลือด และป้องกันการมีเพศสัมพันธ์"

เอกสารแจกฟรี
ปีที่ 6 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2562

ร่วมกันทำป้องกันได้

ประชาชน

- ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการมีเพศสัมพันธ์ หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย
- สวมถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสบริเวณรอยแผลที่เป็นรอยโรคซิฟิลิส (Chancroid)
- พาคู่นอนมาตรวจเลือด และไม่เปลี่ยนคู่นอนบ่อย
- ตรวจเลือดทุก 3 เดือน ทั้งเอชไอวี และซิฟิลิส

การดูแลตนเองหากเป็นซิฟิลิส

- มาตามนัดฉีดยาให้ครบ อย่าขาดยา
- พาคนที่เรามีเพศสัมพันธ์ด้วยมาตรวจเลือดเพื่อดูว่าเป็นซิฟิลิสหรือไม่
- งดมีเพศสัมพันธ์จนกว่าผื่นแผลจะหาย หรือหลังจากไปรักษา 2 อาทิตย์
- ผื่นต่าง ๆ จะค่อยหายไปเองไม่ต้องทำอะไร ผมร่วงก็จะกลับมาเองเช่นกัน
- แนะนำติดตามผลเลือดจนครบ 2 ปี

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

- ประเมินความเสี่ยงต่อการติดเชื้อในแต่ละบุคคล ให้คำปรึกษาและสุขศึกษาในการป้องการติดเชื้อซิฟิลิส
- ค้นหาผู้ป่วยทั้งในระยะแสดงอาการ และระยะที่ไม่แสดงอาการ เพื่อการรักษา และป้องกันการแพร่เชื้อ
- ประเมินพฤติกรรมความเสี่ยง ให้คำปรึกษา และรักษาคู่ของผู้ป่วย
- ส่งเสริม แนะนำวิธีใช้ ฝึกทักษะการใช้ถุงยางอนามัย การพกพาและการเก็บรักษาที่ถูกวิธีแก่ผู้มารับบริการ/ผู้ป่วย/ติดเชื้อ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- นัดหมายและติดตามผู้สัมผัสโรคมารับการรักษา
- เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ของโรคซิฟิลิส และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งรายงานผลผ่านระบบข้อมูลผู้ป่วย
- มีนโยบายสนับสนุนการใช้ถุงยางอนามัย

สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422

DDC WATCH
ACCESS ONLINE QR CODE

ที่ปรึกษา อัษฎางค์ รวยอาจิณ วลัยรัตน์ ไชยฟู
ผู้เขียน นพ. ฐิติพงษ์ ยิ่งยง กองระบาดวิทยา
กองบรรณาธิการ สิริลักษณ์ รังษีวงศ์ บริมาศ ศักดิ์ศิริสัมพันธ์ ณฐวดี ศรีวรรณยศ นัชนันท์ รองเลื่อน
ออกแบบ ชฎาบุญ บุญสิริวรรณ นัชนันท์ รองเลื่อน
จำนวน 1,000 ฉบับ
จัดทำโดย กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค อาคาร 10 ชั้น 3 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 0 2590 3805

เผยแพร่ทางเว็บไซตกองระบาดวิทยา : https://ddc.moph.go.th/th/site/office/view/boe กองระบาดวิทยา

ความรู้เกี่ยวกับโรค ซิฟิลิส (Syphilis)

ซิฟิลิส (Syphilis) คือ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากการติดเชื้อ *Treponema pallidum* สามารถติดต่อผ่านการมีเพศสัมพันธ์และสัมผัสบริเวณรอยโรค (หรือแผลซิฟิลิส) จากมารดาสู่บุตรผ่านทางรก ได้รับเลือดที่มีเชื้อ และอาจพบว่ามีการติดต่อผ่านทางผิวหนังที่มีรอยถลอกหรือรอยแผล

สามารถเข้ารับการตรวจซิฟิลิสได้ที่ไหนบ้าง

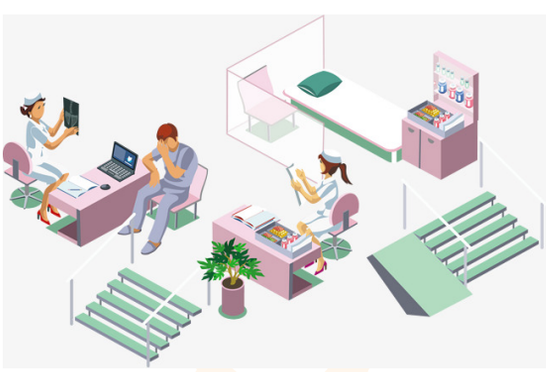

การเข้าตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจร่างกายประจำปี หรือการตรวจทางสูตินรีเวชตามปกติ นั่นคือผู้เข้ารับการตรวจต้องแจ้งแพทย์หรือพยาบาลว่าต้องการรับการตรวจนี้ ทั้งนี้ผู้เข้ารับการตรวจต้องให้ข้อมูลที่ตรงไปตรงมากับพยาบาลหรือแพทย์ด้วย

แบ่งออกเป็น 3 ระยะโรค

และระยะแฝง (ขั้นระยะที่ 2 และ ระยะที่ 3[1]) ได้แก่

แผลริมแข็ง ซิฟิลิส ระยะที่ 1:

ผู้ป่วยมีแผลที่อวัยวะเพศ หรือที่ทวารหนัก ลักษณะเป็นแผลขอบแข็ง ไม่เจ็บ เรียกว่า chancre อาจมีต่อมน้ำเหลืองที่ขาหนีบโต

ผื่นที่ฝ่ามือ ซิฟิลิส ระยะที่ 2: ระยะแฝง: เป็นระยะที่ไม่ปรากฏอาการ

ผู้ป่วยมีผื่นตามลำตัว ผื่นตามฝ่ามือฝ่าเท้า อาจมีผื่น condylomata lata ผื่นในช่องปาก (mucous patch) ผมร่วง ต่อมน้ำเหลืองที่ขาหนีบ และที่ตำแหน่งอื่น ๆ โต

ซิฟิลิส ระยะที่ 3:

แผลซิฟิลิสระยะที่ 3 (benign gummatous syphilis) ซิฟิลิสระบบหัวใจและหลอดเลือด (cardiovascular syphilis) และซิฟิลิสระบบประสาท (neurosyphilis)

(1) สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการดูแลรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: หจก. สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนด์ดีไซน์; 2558.

สถานการณ์ โรคซิฟิลิส

ปี พ.ศ. 2557-2562*

พบผู้ป่วย
กลุ่มอายุ **15-24** ปี
มากที่สุด ร้อยละ
26.10 - 41.20
มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ปี พ.ศ. 2561

มีผู้ป่วย
รวม **7,629** ราย
อัตราป่วย **11.51**
ต่อประชากรแสนคน

ปี พ.ศ. 2562
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 15 พฤษภาคม 2562

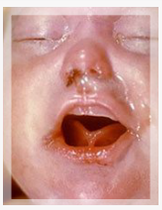

มีผู้ป่วย
รวม **3,080** ราย
อัตราป่วย **4.65**
ต่อประชากรแสนคน

จำนวนผู้ป่วยและอัตราความชุกต่อประชากรแสนคน โรคซิฟิลิส จำแนกตามเพศ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2557-2562* จากระบบรายงาน 506

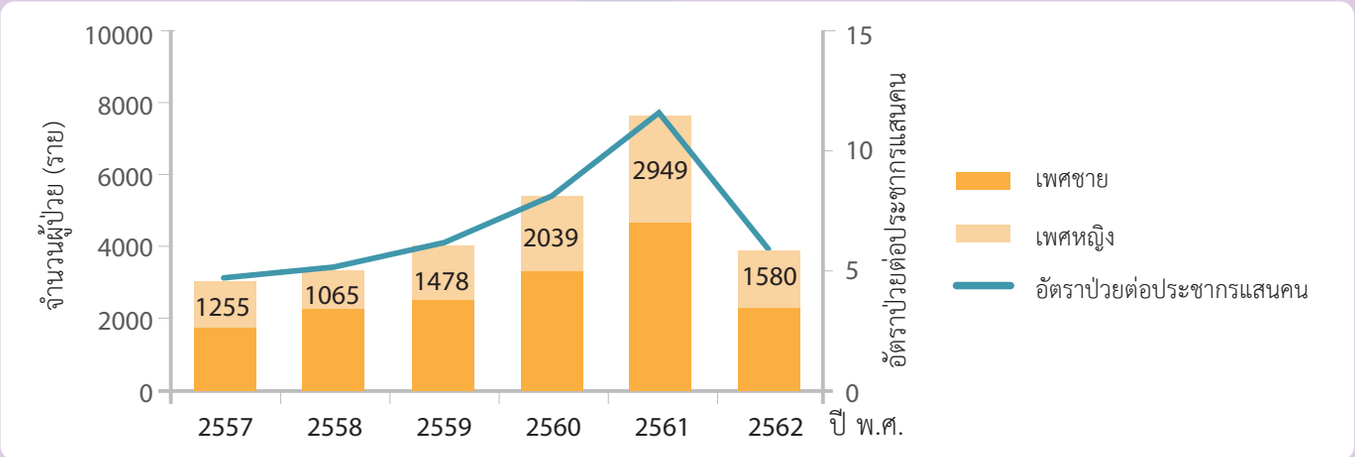

ที่มา: รง.506 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ข้อมูล ณ วันที่ 17 มิ.ย. 2562

จำนวนผู้ป่วยโรคซิฟิลิส ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2557-2562

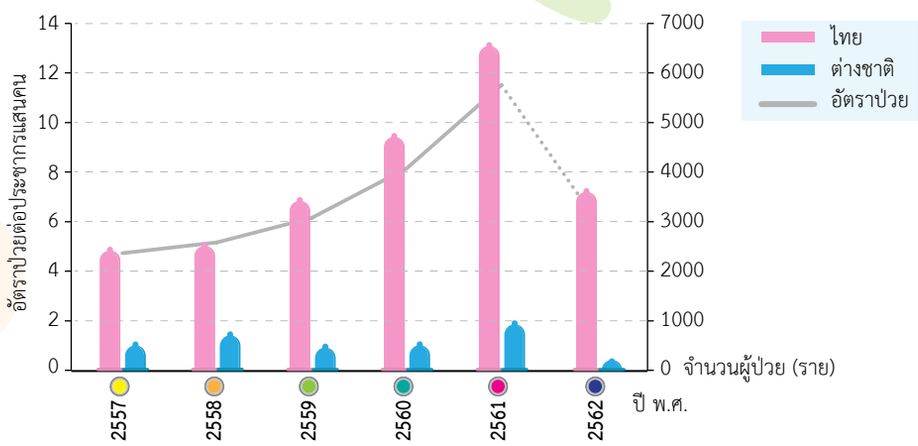

ใครคือกลุ่มเสี่ยง

ผู้มีเพศสัมพันธ์ โดยไม่ป้องกัน หรือ **ไม่สวมถุงยางอนามัย** ทั้งทางอวัยวะเพศ ทางทวารหนักและทางปาก แต่หากมีรอยโรคหรือรอยแผลริมแข็ง อยู่นอกการคลุมของถุงยางอนามัย เช่น ริมฝีปาก ในช่องปาก ในทวารหนักหรือบริเวณรอบอวัยวะเพศ ก็สามารถรับเชื้อได้

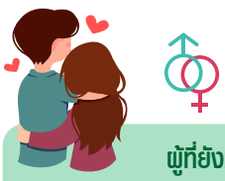

ผู้ที่ยังมีเพศสัมพันธ์เป็นประจำ (sexually active) ได้แก่ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้มีคู่นอนที่ติดเชื้อซิฟิลิส ฯลฯ

หญิงตั้งครรภ์ ที่ฝากครรภ์ครั้งแรก ควรรับการตรวจเลือด และควรให้ประวัติเมื่อมีเพศสัมพันธ์ที่มีความเสี่ยงทุกครั้งที่นัดตรวจครรภ์